

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 8

Lýsingarprísir fyri min: 20 øyru á
1. síðu, 15 øyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 20. februar 1954.

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

27. árg

LANDSSTÝRISFLOKKARNIR Í ØRINDUM HEILSØLUMANNA: TAKA LANDS- HANDILIN AV

Henda avtøka.

VIL forkoma um 1½ millión í studningi til lækking av rugmjølsprísinum.

VIL við at seta smáinnkeyp ístaðin fyri stórinkeyp — dýrka innkeypið av mjólinum og stórdýrka farmagjalðið av tí og harvið hækka útsøluþrísir og vaksa nógv um prístalið

VIL taka burtur tað lagaligu finansiering av sildaveiðuni, ið smámennt í fjór fingur frá landshandlinum, sum harafturat seldu sildagörnini um 40 kr. bíligast og hevði kortini munandi vinning sjálvur, um 60.000

VIL taka burtur tað tryggjan, ið fólk ið hefur haft fyri at hava vörur á goymslu í teimum hættisligu kríggsvandatíðum, vit eru í — ongantíð hefur kríggsvandin verið so stórir ella stórir enn í dag.

VIL gera mjólið og aðrar neyðsynjarvörur, ið landshandilin hefur haft, dýrari úti á bygdam enn á stórplassum, eitt hitt meinasta slagið, ið smábygdin har hava fingið frá reiðara — og heilsølumannaaflokkunum

VIL jarðleggja allar pláner um eina stórinfflytan av øllum útgerðarvörum, ið vildi spart landinum meiri enn 2 milliónir um árið.

Undir viðgerðini hava landsstýrisflokka nevndalimirnir ikki sagt eitt einasta orð um, at landshandilsþeningurin skuldi verða nýttur til endurnýggjan av skipaflotanum.

Mótmælisflokkarnir hava ikki hoyrt ella sæð nakað um hetta fyrr enn tað stingur fram á tingborðið í einum meirluta nevndaráli. Hetta er so meiri merkiligt, sum manngongdin á tingi eigur at vera tann, at meirilutin skal áðrenn endalig stóða er tikin av minnilutanum, leggja fram fyri minnilutan meirlutastóðuna í einum uppskoti til nevndaráli.

Hetta, at peningurin skal verða nýttur til fiskivinnuna er eitt bluff, sum er dottið niður á teir ella lúrið goymt sum at bluffa við undan valinum.

Tí tann slaka 1½ milliónin, sum landshandilin eigur á pappírnum, vil í royndum ongantíð koma fiskivinnuni at gagni.

Fyri tað fyrsta vil peningurin vísa seg ikki verða meiri tókur enn tann milliónapeningurin, sum landshandilin átti aftaná krígið 1914—18. Í 10 ár hövdu menn stríð við at »avvikla» útistandandi — og tá vóru milliónirnar hvokknar niður í einki. Tað vil ikki verða mætarj hesa ferð, serliga tá einkarrætturin verður avtíkin í oktober tá ið skipini koma heim og útgerðin skal verða goldin. Teir, ið keyptu á vári og sumri í landshandlinum, kunnu tá keypa aðrastaðni — og hvussu nógvir verða ikki tá at gloyma at gjalda

landshandlinum, tí tað ber til at fáa vörurnar av nýggjum aðrastaðni?

Okkum tykir tað vera meiri enn hættisligt, at ábyrgdarflokkar landsins skulu verða so samvitskuleysir, at teir skulu fáa seg til at nýta eitt lívsmál sum endurnýggjan av skipaflotanum sum bluff fyrj at ganga örinð heilsølumanna, til ógagns og stórskaða fyri minna mannin.

Endurnýggjan av skipaflotanum verður aldri framdur av heilsølumanna og reiðaraflokkunum.

Har er bara ein loysing at finna. Hon er gjølla framborin í javnaðarmanna bóklinginum »Arbeiði til øll á sjógv og landi».

Men hesa radiukalu leið vilja afturhaldsflokkarnir aldri ganga.

Men »bluffa» seg burtur frá ábyrgðini skulu teir so ikki sleppa.

ÍSFIÐSKURIN

16.febr. í Aberd. City (bátafiskur) 1035 ks. (122 vrakaðir) 2.243 Norð-lýsið 300 ks. 826 stp.

17.febr. Aberd. Suðurfarið 230 ks. (17 vr.) 660 stp.

17. febr. Grimsby Dragasund (bát-fiskur) 788 kitt 4.279 stp. Hjórdís (bátafiskur 880 kitt (40 vr.) 4.036 stp.

Á veg til marknað er Vesturskin við 1900 kittum undan Íslandi og Poppy við bátafiski 700 kitt.

Endurnýggjan av skipaflotanum!

Endiliga hefur Landsstýrið tikið sær um reiggj og sett uppskot til figgjar-nevndina um endurnýggjan av skipaflotanum. Dimmalætting, sum alt veit langt áðrenn hini blöðini fáa nakað at frætta, hefur leingi málmað um, at nú var eithvat stórt á vási, og Dagblaðið sum vera man hefur tikið undir, at áðrenn henda tingseta var enda mundi okkurt stórt fara at koma undan kavi. So nú ein dagin brast blóran: *Seks hundra túsund krónir* skulu nýtast til at leingja og modernisera Smiril við. — Eisini »en fornyelse af flåden».

Karl XII

Fyrsta framföring av hesum megnar sjónleiki var í Sjónleikarhúsinum hós-kvöldið.

Hetta er sjónleikur, ið krevur al-mikið av teim leikandi, serstakliga Karl XII, men hesum komu leikararnir so einskila væl frá. Hövuðsleikin átti Oskar Hermansen sum Karl 12 sjálvur. — Ein nívandi óhugni hvíldi yvir stov-uni, har Karl 12, hesin sjúki, deyðs-merktj maðurin, ið hevði sæð alt rapla undan sær, helt til. Nú var einki eftir, hansara síðsta löta var komin. Sjón-liga merktur av hesum lívsins beisk-leika, hesum vónloysi, breiddi hesin einaferð so máttmikli drottur hin kalda óhugnan um seg, so hann berg-tók øll tey, ið leitaðu til hansara. — Undir tilikum umstøðum krevst al-mikil leikur av hvørjum einstökum, men úrslitið av drúgvri venjing kom her til sjóndar á ein so vakran og væl framborinan hátt, at áskoðararnir kendu seg drignar at leikpallinum, so livandi við sum tað bert kann henda, tá ið leikkynstrið veruliga er í hædd-ini. — Tökk havi tey, ið so meistarliga við leikkynstri sínum, hava tikið eitt ódnartak, ið tað má vera at framföra ein so kravmiklan sjónleik, sum Karl hin 12.

Froðbiar sóknar javnaðarmannafelag

heldur veitslu fóstulávints leygarkvöld 27. í h. Limir tekna seg hjá STJÓRNINI

SUÐURSTREYMOYAR JAVNAÐARFELAG

hefur fund leygarkvöldið 27. í h. Tið og stað verður boðað limunum skrivliga.

NEVNDIN

Nýggir peningaseðlar

Hósdagin vóru blaðmenn til fund úti í Landsstýrinum, har ríkisumboðs-maðurin, J. Kamban, lögmaður og landsstýrismenn greiddu frá teimum nýggju peningaseðlum.

Lögmaður las upp bræv, har Nationalbankin hevði givið Janus Kam-ban ummælið teirra, har teir millum annað róstu honum fyri uppskotum hansara, og at teir gleddu seg til sam-arbeiði við hann. Annars segði hann frá, at 50 — 100 og 500 kr. seðlar vóru í umbúna.

Ríkisumboðsmaðurin bað okkum so koma niðan til sín, har han visti okkum boksbrúmið har peningaseðlarnir verða goymdir og greiddi frá hvussu fram varð farið tá bankarnir fingur seðlar haðani, samstundis sum vit fingur at siggja teir seðlar ið beint varð fyrir.

Á forsiðni á hesum nýggja 10 kr. seðli er veðramerki, og á baksíðuni er føroyskur bondagarður.

Minstaðin skipsfiskimanna.

Munnu fiskimenn vera greiðir yvir, at sama árið sum Sambandsmenn og Fólkafloksmenn samtyktu á Føroya Lögtingi, at forskotsrindan fiskimanna skuldi setast niður frá kr. 500, til kr. 400, lat landsstýri byggja neyst til at goyma gamlar árabátar í sum kostaði landinum millum 300 og 400.000 kr.

Tá ið blaðið fór til prentingar var einki frætt, hvussu verður við peningayvirflytanini hjá teim føroyingum, ið fara við íslenskum veiðuskipum.

»Handelsvejviser for Færøerne»

S. G. Reklama hefur givið út henda bókling, ið ætlaður er at koma á hvørjum ári. Í bóklinginum er yvirliit yvir teir handlandi í Føroyum, tele-gramadressur, stuttar frágreiðingar um vinnulívið, inn- og útflutnings-yvirliit o. s. fr.

Søluþrísir er kr. 6.00.

Umleið 300 eintøk av bókini verða send donsku sendimannastovunum um allan heimin ókeypis.